

## การบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติ TCI กลุ่ม 1

จันทิรา จันทรโชติ และ กฤษรัตน์ ศรีสว่าง \*

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา 90110

\*อีเมลของผู้ประพันธ์บรรณกิจ: kritsarat.sr@gmail.com

### บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ และเสนอแนะมาตรการบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติ TCI กลุ่ม 1 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพจากการศึกษาวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างคือ ตัวแทนวารสารด้านกฎหมาย ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 7 กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย คือแบบสัมภาษณ์เชิงลึก มีค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00

ผลการศึกษาพบว่า วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ประสบกับปัญหาและอุปสรรคบางประการเรื่องการบริหารจัดการในประเด็นด้านทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านบทความ ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ และด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการ 1) ด้านทรัพยากรบุคคลด้วยการเพิ่มจำนวนคนทำงานและการทำงานให้เกิดความต่อเนื่อง 2) ด้านงบประมาณด้วยการประสานงานกับผู้ประเมินบทความ การขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนวิจัย การไม่มีเงินสมนาคุณผู้เขียน กำหนดจำนวนคำตอบประเมินบทความให้มีความแตกต่างกัน 3) ด้านบทความด้วยการประสานงานกับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความเฉพาะทาง วิธีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ให้เขียนบทความ การประกาศหยุดรับพิจารณาบทความใหม่ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง การปฏิเสธการรับพิจารณาบทความ และแจ้งเตือนกำหนดระยะเวลาการประเมินบทความ 4) ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ด้วยวิธีการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความในบางช่วงเวลา และการพิจารณาซื้อบริการประชาสัมพันธ์ออนไลน์ 5) ด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การตรวจสอบคุณภาพของบทความอย่างเข้มงวด และวิธีการบังคับใช้ประกาศคณะนิติศาสตร์ เรื่อง การจัดทำวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2564

**คำสำคัญ:** การบริหารจัดการ; วารสารกฎหมาย; ศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย; ฐานข้อมูล TCI; วารสารระดับชาติ

## A Management of Songklanakar Law Journal to Thai-Journal Citation Index Tier 1

Juntira Juntarachot and Kritsarat Srisawang<sup>\*</sup>

*Faculty of Law, Prince of Songkla University, Songkhla 90110, Thailand*

<sup>\*</sup> Corresponding author's e-mail: kritsarat.sr@gmail.com

### Abstract

This research objective includes the study of an analysis of management problems in the Songklanakar Law Journal (SLJ) and recommending management measures to pass the Thai-Journal Citation Index Centre Criteria Tier 1. The research methodology is in the form of documentary research methods and in-depth interviews, the seven purposive sampling was representative of legal journals. The research tool is an in-depth interview questionnaire with an IOC between 0.50-1.00.

The research found that SLJ encountered some problems and obstacles in terms of human resource management, budgeting, articles, marketing and public relations, rules, and regulations. SLJ chooses a variety of methods to solve problems and obstacles by the management: 1) human resources by increasing the number of workers and continuity of work. 2) Budgeting by coordinating with article reviewers; applying for budget support from the research fund, not to pay rewards; and determining the amount of compensation for assessing articles as different. 3) Article aspect by coordinating with experts to evaluate specialized articles; inviting experts with knowledge and experience to write articles; announcement to stop receiving new articles for a certain period; article rejection and notification of the article evaluation period. 4) Marketing and public relations by waiving article publishing fees for certain periods and considering using the method of purchasing online public relations services. 5) Rules and regulations involved; rigorous quality checking of articles; and enforcing the announcement of the Faculty of Law on the preparation of the Songklanakar Law Journal B.E. 2564.

**Keywords:** Management, Law journal, Thai Journal Citation Index Centre, TCI database, National Journal

## บทนำ

หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานเอกชนจำนวนมากได้ริเริ่มและจัดทำวารสารกฎหมายเพื่อเผยแพร่ผลงานวิชาการสู่สังคมอันนำมาซึ่งความรู้แจ้งในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับวารสารกฎหมายบางฉบับ เช่น บทบัณฑิตยซึ่งเป็นวารสารกฎหมายของเนติบัณฑิตยสภา เป็นต้น ได้ดำเนินการจัดทำและเผยแพร่บทความมาเป็นระยะเวลายาวนานตั้งแต่ พ.ศ. 2460 จนถึงปัจจุบัน (เนติบัณฑิตยสภา, 2566) หรือแม้กระทั่งวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ที่ได้ดำเนินการจัดทำและเผยแพร่บทความเป็นระยะเวลา 5 ปี ในปี พ.ศ. 2561-2566 (คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2566) เป็นต้น

การจัดทำวารสารกฎหมายมิได้หมายความว่าเฉพาะการจัดทำวารสารที่ใช้ชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อวารสารกฎหมายเท่านั้น แต่วารสารกฎหมายนอกจากหมายถึงวารสารที่ใช้ชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อวารสารกฎหมายแล้ว ยังหมายรวมถึงวารสารใด ๆ ที่มีขอบเขตการรับตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยหรือบทความวิชาการที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอีกด้วย ซึ่งหากมีการจำแนกประเภทของวารสารกฎหมายแล้ว วารสารกฎหมายถูกจัดอยู่ในประเภทวารสารทางด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เนื่องจากวารสารกฎหมายมิใช่วารสารที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์เป็นหลัก แต่อย่างไรก็ดีปัจจุบันวารสารจำนวนมากต่างรับตีพิมพ์เผยแพร่บทความที่มีความเป็นสหวิทยาการองค์ความรู้ ดังนั้นในเชิงหลักการสามารถจำแนกวารสารออกเป็น 2 สาขา คือ 1) วารสารด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และ 2) วารสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยวารสารกฎหมายถูกจัดอยู่ในกลุ่มวารสารด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

ปัจจุบันศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index Centre) ที่ก่อเกิดจากโครงการวิจัยขนาดเล็กภายใต้ทุนวิจัยพระจอมเกล้าธนบุรี ประจำปี พ.ศ. 2544 เรื่อง “การศึกษาและจัดทำดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสารวิชาการภายในประเทศ” โดยคณะนักวิจัยกลุ่มหนึ่งประกอบด้วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ฤทธิ์สมบัติสมภพ ดร.นงเยาว์ เปรมกมลเนตร คุณปริยานุช รัชตะหิรัญ คุณวชิราภรณ์ สุรชนะสกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีระศักดิ์ หมากผิน (ศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย, 2566) ต่อมาได้มีการรวมกลุ่มกับอีกหลายองค์กรและพัฒนาเรื่อยมาจนกระทั่งกลายเป็นองค์กรที่มีใช้หน่วยงานของรัฐมีภารกิจหลัก 5 ประการ (ศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย, 2566) คือ การพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นผลงานวิจัยและผลงานวิชาการตลอดจนข้อมูลการอ้างอิงของบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการไทย การคำนวณและรายงานค่า Journal impact factors ของวารสารวิชาการไทยที่มีอยู่ในฐานข้อมูล TCI การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ Journal impact factors และ h-index และคุณภาพผลงานวิจัยในระดับสากล การวิจัยและเผยแพร่ผลงานวิจัย เพื่อนำไปสู่การยกระดับผลงานวิจัยไทยในเวทีนานาชาติ และการร่วมมือกับหน่วยงานระดับชาติและนานาชาติเพื่อพัฒนาวารสารไทย

แต่อย่างไรก็ตามภารกิจที่สำคัญของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยคือการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติของไทยออกเป็นสามระดับคือ TCI กลุ่ม 1 TCI กลุ่ม 2 และ TCI กลุ่ม 3 โดยวารสารที่อยู่ในกลุ่มข้างต้นนั้นจะต้องผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐานเป็นรายข้อตามที่ศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทยได้กำหนดขึ้น ซึ่งในแต่ละปีศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทยจะเปิดรับวารสารใหม่เพื่อเข้าสู่กระบวนการประเมินคุณภาพวารสารว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวารสาร TCI กลุ่ม 1 TCI กลุ่ม 2 และ TCI กลุ่ม 3 หรือไม่ นอกจากนี้มีการเปิดรับวารสารที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานวารสาร TCI กลุ่ม 2 เพื่อเข้าสู่กระบวนการประเมินคุณภาพวารสารเพื่อเลื่อนระดับไปสู่วารสาร TCI กลุ่ม 1 อีกด้วย

การประเมินคุณภาพของวารสารดังกล่าวข้างต้นแม้ว่าจะเป็นระบบสมัครใจ กล่าวคือ วารสารฉบับต่าง ๆ มีสิทธิที่จะสามารถพิจารณาเข้าร่วมกระบวนการประเมินคุณภาพวารสารว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวารสาร TCI หรือไม่ก็ได้ แต่เมื่อพิจารณาประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2564 ประกอบกับประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการ สำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ พ.ศ. 2562 แล้ว มีการกำหนดให้ผลงานทาง

วิชาการทุกประเภทต้องได้รับการเผยแพร่ในวารสารอยู่ในฐานข้อมูลระดับชาติและระดับนานาชาติตามที่ ก.พ.อ. กำหนด เพื่อยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการ พร้อมแสดงหลักฐานว่าการเผยแพร่นั้นได้ผ่านการประเมินคุณภาพโดย คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้น ๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง (peer reviewer) ที่มาจากหลากหลายสถาบัน รวมถึงประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2565 กำหนดให้การตีพิมพ์เผยแพร่บทความซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ในวารสารอยู่ในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติเป็นเงื่อนไขของการสำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ดังนั้นกฎระเบียบดังกล่าวข้างต้นจึงส่งผลทำให้มีการพัฒนาคุณภาพของวารสารเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ของประกาศ ก.พ.อ. และประกาศที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตามแม้ว่าวารสารฉบับต่าง ๆ โดยเฉพาะวารสารกฎหมายจะมุ่งพัฒนาการบริหารจัดการวารสารเพื่อเข้าสู่กระบวนการประเมินคุณภาพวารสารว่าเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวารสาร TCI กลุ่ม 1 หรือ TCI กลุ่ม 2 ก็ตาม แต่ผู้บริหารจัดการวารสารกฎหมายยังต้องประสบกับปัญหาเมื่อมีการจัดทำวารสารกฎหมายอย่างน้อย 4 ประการดังนี้

1) อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการวารสารกฎหมาย กล่าวคือ ในหน่วยงานของรัฐการดำเนินการจัดทำวารสารกฎหมายอยู่ภายใต้การควบคุมและกำกับดูแลของหน่วยงานดังกล่าว ซึ่งแต่ละหน่วยงานอาจมีประกาศหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารจัดการวารสารเป็นการเฉพาะ หรือไม่ได้รับประกาศหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารจัดการวารสารเป็นการเฉพาะจนส่งผลต่อการใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการวารสาร ซึ่งอาจมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการวารสารกฎหมาย

2) งบประมาณในการบริหารจัดการวารสารกฎหมาย กล่าวคือ การบริหารจัดการวารสารกฎหมายจำเป็นต้องอาศัยงบประมาณในการดำเนินการไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานหรือค่าใช้จ่ายเพื่อการลงทุน เช่น หน่วยงานใดหรือบุคคลใดจะเป็นผู้กำหนดหรือมอบงบประมาณในการบริหารจัดการวารสารกฎหมาย ปัญหาการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้เขียนบทความ เป็นต้น

3) บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการวารสารกฎหมาย กล่าวคือ การบริหารจัดการวารสารกฎหมายเกี่ยวข้องกับบุคลากรที่มีความหลากหลายไม่ว่าจะเป็นบรรณาธิการ กองบรรณาธิการ ผู้จัดการวารสารหรือผู้เขียน ซึ่งอาจเป็นบุคลากรภายในหรือภายนอกหน่วยงานที่เป็นเจ้าของวารสารกฎหมาย ดังนั้นความหลากหลายของบุคลากรส่งผลทำให้เกิดอุปสรรคในการบริหารจัดการวารสารกฎหมายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น การติดต่อประสานงาน การประชุมปรึกษาหารือ กระบวนการประเมินคุณภาพบทความ เป็นต้น นอกจากนี้ Asmah Laili Yeon เสนอว่าการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระบบยังมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการวารสารอีกด้วย (Asmah, 2021)

4) กระบวนการตีพิมพ์เผยแพร่บทความ กล่าวคือ ผู้บริหารจัดการวารสารกฎหมายจะต้องบริหารจัดการกระบวนการตีพิมพ์เผยแพร่บทความให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานตามข้อบังคับของประกาศ ก.พ.อ. ประกาศที่เกี่ยวข้องและเกณฑ์มาตรฐานวารสาร TCI ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย ตั้งแต่การเปิดรับบทความจากผู้เขียน การประเมินคุณภาพบทความ การจัดทำต้นฉบับก่อนตีพิมพ์และการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารฉบับเต็ม ซึ่ง Lakshmi Verma เสนอว่าการใช้ระบบวารสารออนไลน์ที่พัฒนาอยู่บนระบบ OJS (Online Journal System) ประสบกับปัญหาหลายประการ (Lakshmi, 2021) คุณภาพของบทความที่มีการเสนอเพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ ความเข้มงวดของการประเมินคุณภาพบทความ รูปแบบการตีพิมพ์ที่มีความเป็นมาตรฐานสอดคล้องกัน การตีพิมพ์เผยแพร่วารสารไม่ตรงตามกำหนดเวลา เป็นต้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้นจึงมีความจำเป็นต้องศึกษาวิเคราะห์และค้นหาคำตอบว่า จะต้องบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์อย่างไรเพื่อให้วารสารผ่านเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติ TCI กลุ่ม 1

## วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ตามเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติ TCI กลุ่ม 1
- 2) เพื่อศึกษาเสนอแนะมาตรการบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติ TCI กลุ่ม 1

## ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสารประกอบกับการสัมภาษณ์เชิงลึกดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ซึ่งเป็นตัวแทนผู้บริหารจัดการวารสารกฎหมายที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 จำนวน 7 คน จากวารสารทั้งหมด 7 ชื่อวารสาร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วยตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ที่มีใช้ข้อมูลส่วนตัว ตอนที่ 2 คำถามแบบปลายเปิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการวารสาร จำนวน 6 ข้อ ซึ่งในแบบสอบถามทั้งสองตอน ผู้วิจัยมิได้สอบถามและเก็บข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากไม่ได้มีเป้าหมายการวิเคราะห์ตัวแปรดังกล่าว

3. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการวารสารและเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติ TCI กลุ่ม 1 เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์ ลำดับต่อมาจึงได้จัดทำแบบสัมภาษณ์โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัย จากนั้นจึงนำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน เพื่อประเมินค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ หรือเนื้อหา (IOC: Index of item objective congruence) มีค่า IOC ระหว่าง 0.50-1.00 เมื่อได้รับผลประเมินแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีบันทึกคำสัมภาษณ์ด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ประกอบการใช้วิธีจดบันทึกช่วยจำในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน 2566 ถึงเดือนธันวาคม 2566

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามประเด็นดังกล่าวข้างต้นมาถอดเทปการสัมภาษณ์เชิงลึก เรียบเรียงข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและบันทึกลงในกระดาษ โดยจำแนกออกเป็นประเด็นคำถามและคำตอบ นำข้อมูลที่ได้นำมาทำความเข้าใจ ตีความและสรุปผล ตั้งข้อสังเกตและวิเคราะห์เพื่อให้เห็นความสำคัญของข้อมูล

## ผลการวิจัย

ปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะมาตรการบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ตามเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติ TCI กลุ่ม 1 สำหรับรอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 จำแนกออกเป็นการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านบทความ ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ ด้านกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปได้ดังนี้

### 1. การบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคล

#### 1.1 องค์ประกอบกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสาร

ใน พ.ศ. 2566 วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์มีการดำเนินการมาเป็นเวลา 6 ปี ในช่วงเวลาแรกในการก่อตั้งวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2561-2563 กองบรรณาธิการวารสารประกอบด้วยบรรณาธิการ

1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะนิติศาสตร์ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 3 คน และมีผู้จัดการวารสาร 1 คน สำหรับช่วงเวลาที่สอง ตั้งแต่ พ.ศ. 2563-2565 กองบรรณาธิการวารสารประกอบด้วย บรรณาธิการ 1 คน ผู้ช่วยบรรณาธิการ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะนิติศาสตร์ 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 6 คน และมีกองจัดการวารสาร 3 คน และช่วงเวลาที่ยี่สาม ตั้งแต่ พ.ศ. 2565-2567 กองบรรณาธิการวารสารประกอบด้วยบรรณาธิการ 1 คน ผู้ช่วยบรรณาธิการ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะนิติศาสตร์ 4 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 13 คน และมีกองจัดการวารสาร 4 คน โดยภาระหน้าที่การจัดการที่มีมากขึ้นมีผลต่อการกำหนดจำนวนกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสาร

การดำเนินงานในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนั้น วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ประสบกับปัญหาและอุปสรรคในเรื่องกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารที่มีจำนวนคนทำงานน้อย ทำให้ภาระงานหลักตกอยู่กับบรรณาธิการและผู้จัดการวารสารเป็นหลัก หากบรรณาธิการและผู้จัดการวารสารไม่สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้แล้ว ก็จะส่งผลกระทบต่อภาระทางลบอย่างมากต่อการดำเนินการของวารสาร อย่างไรก็ตามวารสารได้ดำเนินการจนมีการเผยแพร่วารสารภายในกำหนดเวลาคือภายในเดือนมิถุนายนสำหรับเล่มที่ 1 และภายในเดือนธันวาคมสำหรับเล่มที่ 2 ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของ TCI

ดังนั้นในปัจจุบัน คณะนิติศาสตร์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารให้มีจำนวนคนทำงานที่มากขึ้นกว่าเดิม เพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารที่มีจำนวนคนทำงานน้อย ทำให้มีการกระจายภาระงานจากบรรณาธิการไปสู่ผู้ช่วยบรรณาธิการและกองจัดการวารสาร และวารสารได้ดำเนินการจนมีการเผยแพร่วารสารภายในกำหนดเวลาคือภายในเดือนมิถุนายนสำหรับเล่มที่ 1 และภายในเดือนธันวาคมสำหรับเล่มที่ 2 ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดของ TCI เช่นเดิม

## 1.2 วาระการทำงาน

ประกาศคณะนิติศาสตร์ เรื่อง การจัดทำวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2564 กำหนดให้กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารมีวาระการดำรงตำแหน่ง 2 ปี และสามารถดำรงตำแหน่งติดต่อกันได้มากกว่า 1 วาระ ซึ่งในช่วงระยะเวลาดังกล่าวนั้นคณะนิติศาสตร์ได้มีคำสั่งแต่งตั้งกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารเรียงลำดับเป็นจำนวน 3 กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสาร โดยกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารในช่วงเวลาดังกล่าวประกอบไปด้วยคณะทำงานคนเดิมและคนใหม่ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นคือ บรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารคนเดิมไม่สามารถส่งผ่านงานไปยังบรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารคนใหม่ได้ ทำให้เกิดความไม่ต่อเนื่องในการทำงาน จนทำให้บรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารคนใหม่ต้องสอบถามงานและวิธีการทำงานกับบรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารคนเดิมอยู่เสมอ

จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวข้างต้น คณะนิติศาสตร์จึงใช้วิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการแต่งตั้งคนทำงานให้ดำรงตำแหน่งเหลื่อมกัน ตัวอย่างเช่น ในช่วงเวลาที่สองของวารสารตั้งแต่ พ.ศ. 2563-2565 กองบรรณาธิการวารสารที่เป็นบุคลากรภายในประกอบด้วยบรรณาธิการ 1 คน ผู้ช่วยบรรณาธิการ 1 คน ผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะนิติศาสตร์ 3 คน และมีกองจัดการวารสาร 3 คน และเมื่อถึงช่วงเวลาที่สามตั้งแต่ พ.ศ. 2565-2567 กองบรรณาธิการวารสารที่เป็นบุคลากรภายในประกอบด้วยบรรณาธิการ 1 คน ซึ่งแต่เดิมบรรณาธิการคนนี้ได้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยบรรณาธิการในช่วงเวลาที่สองของวารสาร และผู้ช่วยบรรณาธิการ 1 คนที่เป็นคนใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิภายในคณะนิติศาสตร์ 4 คน และมีกองจัดการวารสาร 4 คน ที่หมุนเวียนกันมาทำงานในตำแหน่งดังกล่าว วิธีดังกล่าวข้างต้นช่วยทำให้กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารคนเดิมสามารถส่งผ่านงานไปยังบรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารคนใหม่ได้ดีขึ้น

## 2. การบริหารจัดการด้านงบประมาณ

### 2.1 ความเพียงพอของงบประมาณและการเบิกจ่ายงบประมาณ

ปัจจุบันการบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนวิจัย คณะนิติศาสตร์เป็นรายปีงบประมาณตั้งแต่เริ่มก่อตั้งวารสารในปี พ.ศ. 2561 ปีงบประมาณละ 80,000-100,000 บาท งบประมาณดังกล่าวข้างต้นถูกนำไปใช้ในรายการจ่ายค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความ ค่าธรรมเนียมการใช้เว็บไซต์ของ ThaiJo ค่าสมาชิกรายเดือนผู้เขียนบทความที่ได้รับการตอบรับตีพิมพ์ และค่าจัดทำรูปเล่มวารสารในแต่ละฉบับ ในระยะเวลาที่ผ่านมา การบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับการสนับสนุนงบประมาณในจำนวนที่เพียงพอ

อย่างไรก็ดีการนำงบประมาณไปใช้จ่ายในแต่ละรายการข้างต้นจะประสบกับปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณที่ใช้ไปไม่แล้วเสร็จในวันที่ 30 กันยายนของแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งเป็นวันสุดท้ายของปีงบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเบิกจ่ายงบประมาณรายการจ่ายค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความ เนื่องจากผู้ประเมินบทความใช้ระยะเวลาในการประเมินบทความยาวนานเกินกว่าระยะเวลาที่กองบรรณาธิการกำหนด ส่งผลทำให้ผู้ประเมินบทความส่งเอกสารใบสำคัญรับเงินค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความกลับมายังคณะนิติศาสตร์ด้วยความล่าช้า ในบางกรณีเมื่อคณะนิติศาสตร์ได้รับใบสำคัญรับเงินค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความแล้ว จึงอาจล่วงเลยวันสิ้นปีงบประมาณแล้ว

กองบรรณาธิการแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นด้วยการประสานงานกับผู้ประเมินบทความ และขอความกรุณาให้ผู้ประเมินบทความส่งเอกสารใบสำคัญรับเงินค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความกลับมายังคณะนิติศาสตร์ทันทีเมื่อได้รับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินบทความ โดยให้ผู้ประเมินบทความจัดส่งใบสำคัญรับเงินค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความก่อนการจัดส่งผลการประเมินบทความ วิธีการดังกล่าวนี้ช่วยทำให้คณะนิติศาสตร์สามารถดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณที่ใช้ไปแล้วเสร็จทันในวันที่ 30 กันยายนของแต่ละปีงบประมาณ

### 2.2 การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์

ในช่วงระยะเวลาก่อตั้งวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ปี พ.ศ. 2561 และเป็นเวลาก่อนที่วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับการบรรจุเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 ปี พ.ศ. 2564 นั้น วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ไม่มีนโยบายการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์กับผู้เขียนบทความ เนื่องจากวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก จึงมีผู้สนใจส่งบทความเข้ามาพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่เป็นจำนวนน้อย ดังนั้นในช่วงเวลาดังกล่าวนี้วารสารจึงต้องรับภาระรายจ่ายค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความ ไม่สามารถนำค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความจากผู้เขียนมาสนับสนุนรายจ่ายดังกล่าวได้ ซึ่งก่อให้เกิดภาระด้านงบประมาณต่อคณะนิติศาสตร์พอสมควร

ต่อมาเมื่อวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับการบรรจุเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 ปี ในกลางปี พ.ศ. 2564 แล้ว วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์โดยความเห็นชอบของคณะนิติศาสตร์ได้มีนโยบายการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์กับผู้เขียนบทความ เพื่อนำค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความจากผู้เขียนมาสนับสนุนรายจ่ายค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความ แต่ก็มีกรณียกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความจากผู้เขียนในบางกรณีเมื่อมีการดำเนินนโยบายดังกล่าวมาช่วงเวลาหนึ่งแล้วปรากฏว่า มีผู้สนใจส่งบทความเข้ามาพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่เป็นจำนวนน้อยลง เนื่องจากผู้เขียนมีทางเลือกในการส่งบทความเข้าพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารอื่น ๆ ที่ไม่มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความ ปัจจุบันวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์โดยความเห็นชอบของคณะนิติศาสตร์จึงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวด้วยการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความจากผู้เขียน

### 2.3 การให้เงินสมนาคุณผู้เขียนบทความ

ในช่วงระยะเวลาก่อตั้งวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ปี พ.ศ. 2561 และเป็นเวลาก่อนที่วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับการบรรจุเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 ปี พ.ศ. 2564 นั้น วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์มีนโยบายให้เงินสมนาคุณผู้เขียนบทความที่กองบรรณาธิการตอบรับตีพิมพ์เผยแพร่เช่นเดียวกับวารสารอื่น ๆ เพื่อจูงใจ

ให้ผู้สนใจส่งบทความเข้ามาพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ยังวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ แต่ภายหลังมีการปรับเปลี่ยนนโยบายดังกล่าวใหม่โดยยกเลิกการให้เงินสมนาคุณผู้เขียนบทความ เนื่องจากกองบรรณาธิการและคณะนิติศาสตร์มีความพยายามจะควบคุมต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้มีจำนวนเหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนวิจัยคณะนิติศาสตร์

การให้เงินสมนาคุณผู้เขียนบทความและการยกเลิกการให้เงินสมนาคุณผู้เขียนบทความในช่วงระยะเวลาก่อตั้งวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ปี พ.ศ. 2561 จนกระทั่งในปัจจุบันนี้ มิได้ส่งผลกระทบต่อจำนวนบทความที่วารสารได้รับจากผู้เขียนบทความ เนื่องจากวารสารยังคงได้รับบทความเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่อย่างสม่ำเสมอ แต่การยกเลิกการให้เงินสมนาคุณผู้เขียนบทความช่วยทำให้วารสารสามารถควบคุมต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้มีจำนวนเหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนวิจัยคณะนิติศาสตร์

#### 2.4 จำนวนเงินค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความ

วารสารวิชาการส่วนหนึ่งในประเทศไทยใช้นโยบายจ่ายค่าตอบแทนการประเมินบทความให้กับผู้ประเมินบทความ และในขณะเดียวกันวารสารวิชาการอีกส่วนหนึ่งในประเทศไทยไม่มีนโยบายจ่ายค่าตอบแทนการประเมินบทความให้กับผู้ประเมินบทความ ประเด็นการจ่ายค่าตอบแทนการประเมินบทความให้กับผู้ประเมินบทความส่งผลต่อภาระต้นทุนค่าใช้จ่ายในการจัดการวารสารอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้รวมถึงวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ เนื่องจากวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ใช้นโยบายจ่ายค่าตอบแทนการประเมินบทความให้กับผู้ประเมินบทความตั้งแต่เริ่มแรกจนกระทั่งปัจจุบัน

การใช้นโยบายจ่ายค่าตอบแทนการประเมินบทความให้กับผู้ประเมินบทความทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนการประเมินบทความให้กับผู้ประเมินบทความเป็นจำนวนเท่าใด และจำนวนค่าตอบแทนการประเมินบทความมีความแตกต่างกันหรือไม่ระหว่างการประเมินบทความภาษาไทยและการประเมินบทความภาษาอังกฤษ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์กำหนดจำนวนค่าตอบแทนให้มีความแตกต่างกันระหว่างบทความภาษาไทยและบทความภาษาอังกฤษ และกำหนดจำนวนค่าตอบแทนดังกล่าวโดยพิจารณาจากความสามารถในการจ่ายของคณะนิติศาสตร์และความเหมาะสมในมิติต่าง ๆ

ปัจจุบันนี้มีการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความจากผู้เขียนในบางกรณีทำให้วารสารจะต้องรับภาระต้นทุนค่าใช้จ่ายค่าตอบแทนการประเมินบทความให้กับผู้ประเมินบทความ บทความละ 3,600 บาท เนื่องจากวารสารมีนโยบายให้มีการประเมินบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ดังนั้นวารสารจึงไม่สามารถผลักภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้ไปยังผู้เขียนบทความได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ผู้เขียนควรเข้าร่วมรับภาระต้นทุนค่าใช้จ่ายดังกล่าวนี้ เนื่องจากผลการประเมินบทความจะช่วยทำให้ผู้เขียนบทความสามารถปรับปรุงแก้ไขบทความให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อันสอดคล้องกับการเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เขียนบทความ

### 3. การบริหารจัดการด้านบทความ

#### 3.1 จำนวนผู้ประเมินบทความ

ในช่วงเวลาก่อนการบังคับใช้ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2564 ที่กำหนดให้ผลงานวิชาการที่เผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาตินั้น ต้องเป็นวารสารที่มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการในสาขาวิชานั้นๆ หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง โดยวารสารวิชาการนั้นต้องมีการตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 3 ปี และมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย 3 คน นั้น วารสารวิชาการในประเทศไทยรวมถึงวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์กำหนดนโยบายของวารสารให้มีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย 2 คน



ต่อมาภายหลังการบังคับใช้ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2564 ในหลักเกณฑ์ข้างต้น ส่งผลทำให้วารสารวิชาการในประเทศไทยรวมถึงวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์กำหนดนโยบายของวารสารให้มีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย 3 คน ทั้งสิ้น ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากข้อกำหนดดังกล่าวนี้นอกจากทำให้วารสารมีต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความในจำนวนที่สูงขึ้นแล้ว วารสารยังประสบปัญหาและอุปสรรคเรื่องการไม่สามารถหาบทามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความสำหรับบทความที่เป็นองค์ความรู้เฉพาะทาง และไม่สามารถหาบทามผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญโดยตรงให้ประเมินบทความสำหรับบทความที่เป็นองค์ความรู้เฉพาะทางได้

อย่างไรก็ดีวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ใช้วิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยการประสานงานพูดคุยกับผู้ทรงคุณวุฒิในบัญชีรายชื่อของวารสารเป็นลำดับแรกว่า ผู้ทรงคุณวุฒิสามารถประเมินบทความเป็นองค์ความรู้เฉพาะทางได้หรือไม่ หากผู้ทรงคุณวุฒิในบัญชีรายชื่อของวารสารไม่สามารถประเมินบทความเป็นองค์ความรู้เฉพาะทางได้แล้ว บรรณาธิการจะใช้วิธีประสานงานพูดคุยกับผู้ทรงคุณวุฒิในบัญชีรายชื่อของวารสารเป็นลำดับต่อไป โดยยึดหลักการที่ว่าผู้ประเมินบทความต้องมีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวข้องกับบทความที่จะทำการประเมินบทความ

### 3.2 จำนวนบทความ

ในช่วงระยะเวลาก่อตั้งวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ปี พ.ศ. 2561 และเป็นเวลาก่อนที่วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับการบรรจุเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 ปี พ.ศ. 2564 นั้น วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ประสบกับปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการมีบทความจำนวนน้อยเข้าสู่การพิจารณาของกองบรรณาธิการ เนื่องจากในขณะนั้นวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์เป็นวารสารเกิดใหม่และยังไม่ได้มีการบรรจุเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI ในขณะที่ในช่วงเวลาดังกล่าวเป็นที่ทราบโดยทั่วไปว่าผู้เขียนบทความต่างมุ่งเสนอบทความของตนเองไปยังวารสารที่บรรจุอยู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1 หรือกลุ่ม 2 เท่านั้น ดังนั้นในการเผยแพร่วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ในบางปีและบางฉบับจึงเห็นได้ว่า มีบทความได้รับการตีพิมพ์จำนวนเพียง 1-2 บทความเท่านั้น

กองบรรณาธิการจึงแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ด้วยวิธีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ให้เขียนบทความเพื่อเผยแพร่ในวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ โดยเป็นการประสานงานเชิญแบบไม่เป็นทางการ จนส่งผลทำให้มีบทความได้รับการตีพิมพ์จำนวน 1-2 บทความ แต่ก็ได้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ในทุกวาระและเผยแพร่ภายในกำหนดเวลาตามที่วารสารกำหนด อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับการบรรจุเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 ในกลางปี พ.ศ. 2564 แล้ว ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวนี้ได้รับการแก้ไขด้วยตัวเอง เนื่องจากผู้เขียนบทความยังคงมีความนิยมเสนอบทความของตนเองไปยังวารสารที่บรรจุอยู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1 หรือกลุ่ม 2 เช่นเดิม

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นใหม่อีกครั้งคือ การมีบทความจำนวนมากเข้าสู่การพิจารณาของกองบรรณาธิการจนกระทั่งเกินขีดความสามารถของกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารที่จะพิจารณากลับกรองบทความและตัดสินใจเผยแพร่บทความให้อยู่ภายในระยะเวลาที่วารสารกำหนดเป็นมาตรฐาน สำหรับวารสารอื่น ๆ แล้ว มักจะแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ด้วยการประกาศหยุดรับพิจารณาบทความใหม่ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และจะประกาศรับพิจารณาบทความใหม่อีกครั้งเมื่อปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวมีความคลี่คลาย สำหรับวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์แล้ว ได้ริเริ่มใช้วิธีการดังกล่าวข้างต้นเช่นเดียวกัน และใช้วิธีการประสานงานกับผู้เขียนโดยตรงถึงข้อกังวลและข้อจำกัดเกี่ยวกับจำนวนบทความที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของกองบรรณาธิการให้ผู้เขียนได้รับทราบและเกิดความเข้าใจ หลายกรณีผู้เขียนได้แสดงความจำนงขอถอนบทความจากการพิจารณาบทความของวารสาร เพื่อจะได้นำเสนอบทความไปยังวารสารฉบับใหม่พิจารณาตามความต้องการของผู้เขียน แต่ทุกกรณีดังกล่าววารสารได้ถอน

บทความออกจากระบบลำดับการพิจารณาบทความในระยะเวลาภายใน 2 สัปดาห์หลังจากที่ผู้เขียนได้จัดส่งบทความเข้ามายังระบบวารสารออนไลน์

### 3.3 รูปแบบและเนื้อหาของบทความ

แม้ว่าวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์จะประกาศแนวทางการรับพิจารณาบทความอย่างชัดเจนในเว็บไซต์วารสารไม่ว่าจะเป็นข้อพิจารณาด้านรูปแบบและเนื้อหาของบทความ เพื่อให้ผู้เขียนบทความได้ศึกษาเป็นข้อมูลก่อนการเตรียมบทความต้นฉบับและจัดส่งมายังวารสารได้พิจารณา แต่หลายกรณีผู้เขียนได้จัดส่งบทความต้นฉบับมายังวารสารโดยจัดเตรียมต้นฉบับบทความไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหาของบทความตามที่วารสารกำหนด เช่น การไม่ใช้รูปแบบ (Template) บทความตามที่กำหนด การใช้ระบบการอ้างอิงเชิงบรรณานุกรมไม่ถูกต้อง การกำหนดชื่อหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยในบทความไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นดังกล่าวข้างต้นส่งผลทำให้เพิ่มภาระงานให้กับบรรณาธิการและกองจัดการวารสารมากยิ่งขึ้นกว่าปกติ เนื่องจากบรรณาธิการและกองจัดการวารสารจะต้องตรวจสอบบทความต้นฉบับอย่างเข้มข้นก่อนพิจารณาจัดส่งบทความดังกล่าวให้กับผู้ทรงคุณวุฒิทำการประเมินบทความ ซึ่งในระยะเริ่มแรกของการจัดทำวารสารบรรณาธิการจะใช้วิธีประสานงานพูดคุยกับผู้เขียนบทความให้ทำการแก้ไขรูปแบบและเนื้อหาของบทความให้ถูกต้องก่อนจึงจะพิจารณาในขั้นตอนต่อไป ผู้เขียนก็ได้ทำการแก้ไขรูปแบบและเนื้อหาของบทความให้ถูกต้องตามคำแนะนำของบรรณาธิการ แต่ก็มีผู้เขียนบางคนเพิกเฉยไม่ดำเนินการตามข้อเสนอแนะจนทำให้เกิดปัญหาไม่สามารถจัดส่งบทความไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการประเมินบทความและบทความค้างค้ำอยู่ในระบบวารสารออนไลน์

ดังนั้นวารสารจึงใช้วิธีการเข้มข้นอีกระดับหนึ่งคือ หากผู้เขียนได้จัดส่งบทความต้นฉบับมายังวารสารโดยจัดเตรียมต้นฉบับบทความไม่ถูกต้องและไม่สอดคล้องกับรูปแบบและเนื้อหาของบทความตามที่วารสารกำหนดแล้ววารสารจะปฏิเสธการรับพิจารณาบทความดังกล่าวทันที แต่ไม่ตัดสิทธิผู้เขียนที่จะได้แก้ไขปรับปรุงบทความและจัดส่งบทความมายังวารสารเพื่อพิจารณาในครั้งต่อไป การแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้การบริหารจัดการด้านบทความของวารสารมีความเป็นมาตรฐาน และทำให้ไม่เกิดการค้างค้ำของบทความใหม่ในระบบวารสารออนไลน์

### 3.4 ระยะเวลาการพิจารณาบทความ

เมื่อผู้เขียนได้ส่งบทความต้นฉบับมายังวารสารเพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่แล้ว วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์จะมีกระบวนการพิจารณาบทความตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งตอบรับตีพิมพ์บทความโดยใช้ระยะเวลาไม่เกิน 4 เดือน ช่วงระยะเวลาดังกล่าวนี้กองบรรณาธิการจะต้องทำหน้าที่ตรวจสอบรูปแบบและเนื้อหาของบทความให้ตรงตามวารสารกำหนด จัดส่งบทความไปยังผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประเมินคุณภาพบทความ ตรวจสอบการแก้ไขปรับปรุงบทความของผู้เขียนตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ และพิจารณาตอบรับหรือปฏิเสธการตีพิมพ์บทความ

ปัญหาและอุปสรรคในเรื่องระยะเวลาการพิจารณาบทความนี้มักเกิดขึ้นในช่วงการพิจารณาประเมินคุณภาพบทความของผู้ทรงคุณวุฒิ แม้ว่าวารสารจะกำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิจะต้องทำการประเมินคุณภาพบทความภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ผู้ทรงคุณวุฒิตอบรับการประเมินบทความ แต่ในทางปฏิบัติจะเกิดกรณีที่ผู้ทรงคุณวุฒิไม่สามารถประเมินคุณภาพบทความภายในกำหนดเวลาข้างต้นได้ ซึ่งส่งผลทำให้กระบวนการพิจารณาบทความในภาพรวมอาจล่วงเลยระยะเวลามากกว่า 4 เดือน ดังนั้นกองบรรณาธิการจึงใช้วิธีการประสานงานพูดคุยกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการประเมินบทความเป็นระยะเพื่อแจ้งเตือนกำหนดระยะเวลาการประเมินบทความ วิธีดังกล่าวนี้ช่วยทำให้การประเมินบทความของผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ในบางกรณีผู้ทรงคุณวุฒิเพิกเฉยไม่ทำการประเมินบทความจนล่วงเลยระยะเวลาการประเมินบทความ ทำให้บรรณาธิการอาจต้องตัดสินใจยกเลิกการประเมินบทความของผู้ทรงคุณวุฒิรายนี้ และจัดส่งบทความไปยังผู้ทรงคุณวุฒิตันใหม่เพื่อทำการประเมินบทความ แต่ก็เป็นการทำให้กระบวนการพิจารณาบทความใช้ระยะเวลาเพิ่มมากยิ่งขึ้น

#### 4. การบริหารจัดการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

##### 4.1 มาตรการส่งเสริมการตลาดด้วยการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความในบางช่วงเวลา

ในช่วงระยะเวลาหลังจากวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับการบรรจุเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 ในกลางปี พ.ศ. 2564 วารสารได้มีนโยบายการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความกับผู้เขียนบทความเพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายเรื่องค่าตอบแทนผู้ประเมินบทความที่มีจำนวน 3 คน แต่ก็เปิดโอกาสให้ผู้เขียนสามารถทำคำขอยกเว้นการชำระค่าธรรมเนียมตีพิมพ์บทความต่อวารสารได้ หากผู้เขียนเป็นผู้มีอุปการคุณ ศิษย์เก่า ศิษย์ปัจจุบันและบุคลากรของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อย่างไรก็ตามปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่เกิดขึ้นตามมาจากผลของการใช้นโยบายข้างต้นคือ วารสารได้รับการเสนอบทความจากผู้เขียนจำนวนน้อยจนส่งผลกระทบต่อจำนวนบทความที่จะมีการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารแต่ละเล่มของปี

ดังนั้นวารสารจึงใช้มาตรการส่งเสริมการตลาดด้วยวิธีการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความตั้งแต่วารสารปีที่ 5 ฉบับที่ 1 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2565 จนกระทั่งวารสารปีที่ 6 ฉบับที่ 1 เดือนกรกฎาคม – ธันวาคม 2566 โดยเป็นการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความทั้งจำนวนให้กับผู้เขียนบทความซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจำนวน 20 บทความแรก ประกอบกับในช่วงระยะเวลาดังกล่าวคณะนิติศาสตร์ได้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในวาระครบรอบ 20 ปี อีกด้วย และการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความเป็นกิจกรรมหนึ่งในวาระดังกล่าว วิธีการดังกล่าวนี้ทำให้มีผู้เขียนบทความจำนวนมากเสนอบทความมายังกองบรรณาธิการเพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ และทำให้วารสารมีบทความคุณภาพที่มีโอกาสถูกคัดสรรตีพิมพ์เผยแพร่มากขึ้นอีกด้วย

##### 4.2 การมีช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่จำกัด

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างจะพบว่า หลายวารสารมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกิจการของวารสารผ่านเว็บไซต์ ThaiJo เว็บไซต์ของหน่วยงานและการจัดส่งหนังสือประชาสัมพันธ์ไปยังหน่วยงานต่างๆ เป็นหลัก รวมถึงวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์เช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามจากการดำเนินการที่ผ่านมาของวารสารพบว่า ช่องทางการประชาสัมพันธ์ดังกล่าวข้างต้นแต่ละช่องทางมีอุปสรรคในเรื่องข้อจำกัดบางประการ เช่น จำนวนผู้เข้าชมที่ไม่มากพอ หรือการส่งต่อข้อมูลไปยังเว็บไซต์ต่าง ๆ ภายใต้อะบบ AI ของแต่ละช่องทาง หรือข้อมูลไม่สามารถส่งไปถึงกลุ่มเป้าหมายที่วารสารมีความต้องการ เป็นต้น

วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์มีแนวคิดที่จะขยายช่องทางการประชาสัมพันธ์รวมถึงเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ในช่องทางข้างต้นให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการซื้อบริการประชาสัมพันธ์ของเว็บไซต์ Facebook หรือระบบโปรแกรม Line ซึ่งเป็นที่รับรู้โดยทั่วไปว่าการให้บริการในช่องทางเหล่านี้มีประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์มากกว่าช่องทางอื่น แต่ก็ต้องแลกด้วยการชำระค่าบริการตามที่ผู้ให้บริการกำหนด อย่างไรก็ตามวารสารและคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ประสบกับอุปสรรคในเรื่องการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายการค่าให้บริการผ่านช่องทางข้างต้น เนื่องจากกฎระเบียบเกี่ยวกับการเงินของมหาวิทยาลัยยังไม่เปิดโอกาสให้คณะดำเนินการดังกล่าวได้ ซึ่งมหาวิทยาลัยควรจะต้องปรับปรุงกฎระเบียบเกี่ยวกับการเงินให้เอื้ออำนวยต่อการประชาสัมพันธ์ผ่านการซื้อบริการประชาสัมพันธ์ของเว็บไซต์ Facebook หรือระบบโปรแกรม Line

#### 5. การบริหารจัดการด้านกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

##### 5.1 การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ ก.พ.อ. และ TCI

หากพิจารณาในทางกฎหมายแล้ว ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2564 มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายทำให้ทุกคนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องปฏิบัติตามและจะเพิกเฉยหรือฝ่าฝืนไม่ได้ ส่วนหลักเกณฑ์ประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย

(Thai-Journal Citation Index Centre or TCI) เป็นเพียงข้อตกลงหรือข้อปฏิบัติร่วมกันระหว่างศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยกับวารสารต่าง ๆ มิได้มีสภาพบังคับเป็นกฎหมายอย่างเช่นประกาศ ก.พ.อ.

ในทางปฏิบัติแล้ว ทุกองค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องจะปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 โดยปริยาย เนื่องจากประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2564 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้มีความเกี่ยวข้องกับวารสารวิชาการรวมถึงวารสารกฎหมายที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 จึงเกิดโอกาสได้ยากที่วารสารต่าง ๆ และผู้เขียนบทความจะไม่ปฏิบัติตามประกาศ ก.พ.อ. และหลักเกณฑ์ประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 เนื่องจากจะมีผลกระทบทางลบต่อบทความที่จะได้รับการพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ และทำให้ไม่สามารถนำบทความดังกล่าวไปใช้ในการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้

สำหรับวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ วารสารมีนโยบายปฏิบัติตามประกาศ ก.พ.อ. และหลักเกณฑ์ประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 แต่ยังคงประสบกับปัญหาและอุปสรรคดังต่อไปนี้

1) การที่วารสารมีการตรวจสอบคุณภาพของบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบบทความ (peer reviewer) ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกจากหลากหลายสถาบัน อย่างน้อย 3 คน ทำให้วารสารต้องรับภาระต้นทุนค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าตอบแทนผู้ทรงคุณวุฒิประเมินบทความมากยิ่งขึ้น ในขณะที่วารสารยังไม่สามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความจากผู้เขียนได้เต็มที่ดังที่ได้กล่าวในหัวข้อการบริหารจัดการด้านงบประมาณและด้านบทความ

2) ข้อกำหนดเรื่องบทความในวารสารต้องมีการถูกอ้างอิง (Citation) ที่ตรวจสอบได้จากฐานข้อมูล TCI ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญของวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ เนื่องจากบทความในวารสารยังไม่มีถูกอ้างอิงหรือ Citation ที่ตรวจสอบได้จากฐานข้อมูล TCI ทำให้วารสารไม่มีผลคะแนนในข้อการประเมินดังกล่าวนี้ ประกอบกับวารสารมีนโยบายบังคับให้ผู้เขียนบทความที่น่าเสนอบทความเข้าสู่การพิจารณาของวารสารจะต้องนำบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์มาอ้างอิงในบทความของตนเอง เพื่อหวังผลทำให้บทความในวารสารมีการถูกอ้างอิง (Citation) ที่ตรวจสอบได้จากฐานข้อมูล TCI เนื่องจากวารสารเห็นว่า วิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณในการตีพิมพ์บทความ

3) คุณภาพของบทความในวารสารพิจารณาจากความชัดเจนและรายละเอียดของบทคัดย่อ (Clarity of abstracts) คุณภาพของบทความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของวารสาร (Quality and conformity to the stated aim and scope of the journal) องค์กรประกอบและความง่ายของการอ่านบทความ (Readability of articles) และองค์ความรู้ใหม่ (Originality and body of knowledge) ซึ่งในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา เมื่อมีผู้เขียนส่งบทความมายังวารสารในจำนวนน้อยจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของบทความที่วารสารยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการที่ผู้เขียนส่งบทความมายังวารสารในจำนวนน้อย บทความดังกล่าวนั้นอาจมีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับดี แต่ยังไม่มีความอยู่ในระดับดีมากถึงระดับดีเด่น ทำให้วารสารจำเป็นต้องนำเสนอบทความกลุ่มดังกล่าวให้ศูนย์ TCI ตรวจสอบประเมินคุณภาพวารสารเมื่อถึงช่วงเวลาการประเมินระดับวารสารในแต่ละปี ซึ่งทำให้วารสารได้รับผลคะแนนในข้อการประเมินดังกล่าวนี้จำนวนน้อย

ในช่วงระยะเวลาการตรวจประเมินคุณภาพวารสารเมื่อถึงช่วงเวลาการประเมินระดับวารสารของศูนย์ TCI รอบล่าสุดนั้น วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์เป็นวารสารเกิดใหม่ทำให้ผู้เขียนส่งบทความมายังวารสารในจำนวนน้อย บทความดังกล่าวนี้มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลางถึงระดับดี แต่ยังไม่มีความอยู่ในระดับดีมากถึงระดับดีเด่น แต่หลังจากวารสารได้รับการบรรจุเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 2 ในกลางปี พ.ศ. 2564 แล้ว วารสารได้รับบทความจากผู้เขียนที่มีความหลากหลายและเป็นบทความที่มีคุณภาพตั้งแต่ระดับดี ดีมากและดีเด่น ประกอบกับวารสารมีการ

ตรวจสอบคุณภาพของบทความอย่างเข้มงวดมากยิ่งขึ้น เพื่อหวังว่าในอนาคตวารสารจะได้รับคะแนนการประเมินคุณภาพในข้อดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

## 5.2 ความจำเป็นของการมีกฎหรือระเบียบภายใน

จากผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกลุ่มตัวอย่างพบว่า วารสารจำนวนหลายวารสารมีการบังคับใช้กฎหรือระเบียบภายในของตนเองเกี่ยวกับการจัดทำวารสารวิชาการหรือวารสารด้านนิติศาสตร์ แต่มีวารสารอีกจำนวนหลายวารสารที่ไม่ได้บังคับใช้กฎหรือระเบียบภายในของตนเองเกี่ยวกับการจัดทำวารสารวิชาการหรือวารสารด้านนิติศาสตร์ แต่เป็นการดำเนินการโดยใช้คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการจัดทำวารสารวิชาการหรือวารสารด้านนิติศาสตร์ดังนี้

1) การบังคับใช้กฎหรือระเบียบภายในของตนเองเกี่ยวกับการจัดทำวารสารวิชาการหรือวารสารด้านนิติศาสตร์ปรากฏในรูปของกฎหรือระเบียบของมหาวิทยาลัยเรื่องค่าตอบแทนการประเมินบทความของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการกำหนดอัตราค่าตอบแทนการประเมินบทความของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างชัดเจนและมีจำนวนแตกต่างกันในแต่ละคณะหรือมหาวิทยาลัยที่เป็นเจ้าของวารสาร นอกจากนี้การบังคับใช้กฎหรือระเบียบภายในของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดทำวารสารวิชาการหรือวารสารด้านนิติศาสตร์เป็นการเฉพาะเหมือนเช่นกรณีของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แต่อาจมีความแตกต่างกันในเรื่องเนื้อหา

2) หลายคณะหรือมหาวิทยาลัยที่เป็นเจ้าของวารสารใช้วิธีการดำเนินการโดยใช้คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการจัดทำวารสารวิชาการหรือวารสารด้านนิติศาสตร์ โดยอาจมีคำสั่งคณะหรือมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการแต่งตั้งกองบรรณาธิการวารสาร หรือคำสั่งคณะหรือมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการจัดทำวารสารในแต่ละปี

เมื่อพิจารณาทั้งสองกรณีแล้วจะพบว่า คณะหรือมหาวิทยาลัยที่เป็นเจ้าของวารสารใช้วิธีการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นแตกต่างกับตามบริบทของคณะหรือมหาวิทยาลัย แต่เจ้าของวารสารก็ได้ดำเนินการวารสารจนได้รับการบรรจุในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1 และกลุ่ม 2 ทั้งสิ้น โดยมีได้เกิดปัญหาและอุปสรรคให้เห็นอย่างชัดเจน สำหรับกรณีวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์นั้น เลือกใช้วิธีการบังคับใช้ประกาศคณะนิติศาสตร์ เรื่อง การจัดทำวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2564 กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อให้การจัดทำวารสารเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพวารสารระดับชาติและระดับนานาชาติเพื่อมุ่งสู่การเป็นวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูลวารสารที่ ก.พ.อ. กำหนด เนื่องจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ประกอบด้วยหลายคณะหรือส่วนงาน ตลอดจนมหาวิทยาลัยมิได้ประกาศใช้กฎหรือระเบียบภายในของตนเองเกี่ยวกับการจัดทำวารสารวิชาการเป็นการทั่วไป ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะต้องบังคับใช้กฎหรือระเบียบภายในของตนเองเกี่ยวกับการจัดทำวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ เพื่อทำให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

## อภิปรายผลการวิจัย

### 1. การบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคล

ในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลพบว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดประสบกับปัญหาและอุปสรรคที่คล้ายคลึงกับวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ ไม่ว่าจะเป็นประเด็นองค์ประกอบกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสาร และประเด็นวาระการทำงานของกองบรรณาธิการ โดยกลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่ใช้วิธีการเพิ่มกำลังคน แต่ใช้วิธีการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งแตกต่างจากวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ที่เลือกใช้วิธีเพิ่มจำนวนคนทำงานในกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารให้มากขึ้น เพื่อทำให้มีการกระจายภาระงานจากบรรณาธิการไปสู่ผู้ช่วยบรรณาธิการและกองจัดการวารสาร และมาตรการแต่งตั้งคนทำงานให้ดำรงตำแหน่งเหลื่อมกัน อันทำให้เกิดการทำงานต่อเนื่องระหว่างกองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารเดิม และบรรณาธิการ ผู้ช่วยบรรณาธิการ กองบรรณาธิการและกองจัดการวารสารใหม่

## 2. การบริหารจัดการด้านงบประมาณ

ในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านงบประมาณพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีงบประมาณในการบริหารจัดการวารสารที่มีจำนวนจำกัด ในขณะที่การดำเนินการของวารสารจำเป็นต้องมีรายจ่ายค่าประเมินคุณภาพบทความของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คนต่อหนึ่งบทความ ค่าจัดทำรูปเล่มในกรณีที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ฉบับจริง ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีนโยบายให้เงินสมนาคุณแก่ผู้เขียนบทความสำหรับบทความที่ได้รับการตอบรับตีพิมพ์ เพื่อจูงใจให้ผู้เขียนส่งบทความมายังวารสารมากยิ่งขึ้น รวมถึงการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์ ซึ่งวารสารจะนำค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์เหล่านี้ไปสนับสนุนรายจ่ายค่าประเมินคุณภาพบทความ สำหรับวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ กองทุนวิจัยคณะนิติศาสตร์เป็นผู้สนับสนุนงบประมาณการดำเนินการของวารสารในจำนวนที่จำกัดและมีจำนวนที่เพียงพอ แต่ปัจจุบันวารสารพยายามควบคุมต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้มีจำนวนเหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับ ดังนั้นวารสารจึงไม่มีนโยบายการให้เงินสมนาคุณผู้เขียนบทความ

## 3. การบริหารจัดการด้านบทความ

ในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านบทความพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้รับผลกระทบจากการมีจำนวนผู้ประเมินคุณภาพบทความอย่างน้อย 3 คนตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. 2564 ทำให้วารสารมีต้นทุนการจัดการที่เพิ่มมากขึ้น ประกอบกับมีผลการวิจัยของ Thomas Babor พบว่า อาจเกิดอคติที่เกี่ยวข้องกับเพศขึ้นในกระบวนการประเมินคุณภาพบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิและกระบวนการตัดสินใจของบรรณาธิการ อันส่งผลทำให้อัตราการตีพิมพ์เผยแพร่ของผู้เขียนที่เป็นผู้หญิงลดลงและทำให้เป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมสตรี ความก้าวหน้าทางอาชีพและการยอมรับทางวิชาการ (Thomas *et al.*, 2023) ซึ่งไม่ปรากฏปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวกับกลุ่มตัวอย่างและวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ สำหรับประเด็นจำนวนบทความที่มีจำนวนน้อย กลุ่มตัวอย่างส่วนมากและวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ให้เขียนบทความเพื่อ เผยแพร่ในวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ แต่วารสารไม่ได้รับการตอบรับการเขียนบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิมากนัก โดยในประเด็นรูปแบบและเนื้อหาของบทความ กลุ่มตัวอย่างบางส่วนและวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ใช้มาตรการประสานงานพูดคุยกับผู้เขียนบทความให้ทำการแก้ไขรูปแบบและเนื้อหาของบทความให้ถูกต้องก่อนจึงจะพิจารณาในขั้นตอนต่อไป ทำให้บทความที่เข้าสู่การพิจารณาของวารสารมีรูปแบบและเนื้อหาถูกต้องตามที่กำหนด และประเด็นระยะเวลาพิจารณาบทความ การประสานงานพูดคุยกับผู้ทรงคุณวุฒิอย่างใกล้ชิดเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพบทความให้อยู่ในกรอบเวลาที่วารสารกำหนด ซึ่งมาตรการดังกล่าวนี้สอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้อีกคือ การบริหารจัดการระบบการกำกับและติดตามการประเมินบทความ ในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ (จุฑารัตน์ จตุกุล, 2561)

## 4. การบริหารจัดการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์

ในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดไม่ได้กล่าวถึงมาตรการส่งเสริมการตลาดในมิติของการประกอบธุรกิจ แต่กลุ่มตัวอย่างบางส่วนใช้วิธีการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความเพื่อกระตุ้นให้มีการส่งบทความเข้ามายังวารสารให้มากยิ่งขึ้น โดยวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ใช้วิธีการยกเว้นการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตีพิมพ์บทความในวาระครบรอบ 20 ปีของคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ทำให้มีผู้เสนอบทความมายังวารสารเพื่อพิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่จำนวนมาก และทำให้วารสารมีโอกาสคัดสรรบทความที่มีคุณภาพ และมาตรการซื้อบริการประชาสัมพันธ์ของเว็บไซต์ Facebook หรือระบบโปรแกรม Line แต่วารสารยังประสบกับข้อจำกัดของกฎระเบียบเกี่ยวกับการเงินของ

มหาวิทยาลัยที่ยังไม่เปิดโอกาสให้วารสารดำเนินการดังกล่าวได้ ซึ่งการใช้มาตรการด้านประชาสัมพันธ์กับวารสาร สอดคล้องกับงานวิจัยการพัฒนาคุณภาพวารสารรายอธิบดีเวชสารจากอดีตสู่ปัจจุบัน (กัญญาภัค สระแก้ว และคณะ, 2562)

## 5. การบริหารจัดการด้านกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ประสบกับปัญหาและอุปสรรคการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของ ก.พ.อ. และศูนย์ TCI แต่ก็พยายามปฏิบัติตามกฎและระเบียบดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การบริหารจัดการมีคุณภาพ ข้อพิจารณาเรื่องการ Citation สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการจัดทำวารสารวิชาการ (เวคิน นพนิตย์, 2556) ประกอบกับมีผลการวิจัยของ Elena Veretennik และ Maria Yudkevich เสนอว่า ควรมีการประเมินคุณภาพของวารสารโดยใช้ประวัติการตีพิมพ์ครั้งก่อนของผู้เขียน (Previous publication track record of authors) แทนการใช้การอ้างอิงบทความเหมือนอย่างปัจจุบัน (Impact factor or quartile) เนื่องจากระบบดังกล่าวนี้ทำให้เกิดการประเมินคุณภาพวารสารมีความเอนเอียงสำหรับวารสารในระดับภูมิภาค (Elena and Maria, 2023) แต่ข้อเสนอดังกล่าวนี้ไม่ได้ถูกกำหนดเป็นเกณฑ์ประเมินคุณภาพวารสารของ TCI อันเป็นกฎเกณฑ์ที่มีความเป็นเฉพาะของไทย เช่นเดียวกับประเทศจีนที่มีการประเมินด้วยระบบ Chinese Social Sciences Citation Index (CSSCI) ซึ่งกล่าวถึงในงานวิจัยของ Ying Huang และคณะ (Ying *et al.*, 2022) และประเด็นความจำเป็นของการมีกฎหรือระเบียบภายใน กลุ่มตัวอย่างมีความจำเป็นของการมีกฎหรือระเบียบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการวารสารที่แตกต่างกันตามบริบทของหน่วยงานต้นสังกัด โดยวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ใช้วิธีบังคับใช้ประกาศคณะนิติศาสตร์ เรื่องการจัดทำวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ พ.ศ. 2564 เพื่อให้การจัดทำวารสารเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ ได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพวารสารระดับชาติ

## สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ได้รับรู้ปัญหาและอุปสรรคบางประการที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ ด้านบทความ ด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ และด้านกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องของตนเองและพิจารณาข้อมูลการปฏิบัติในประเด็นดังกล่าวนี้จากกลุ่มตัวอย่างเพื่อนำมาเป็นแนวทางการปฏิบัติ โดยวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคด้วยการบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าและมีมาตรฐาน เพื่อทำให้เกิดการบริหารจัดการวารสารที่เป็นเลิศและเตรียมพร้อมเข้ารับการประเมินคุณภาพวารสารวิชาการที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม 1 สำหรับรอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 ของศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทยในอนาคตอันใกล้

## ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผู้บริหารคณะนิติศาสตร์ กองบรรณาธิการวารสารและเจ้าหน้าที่ควรนำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการบริหารจัดการวารสารกฎหมายสงขลานครินทร์ให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานวารสารระดับชาติ TCI กลุ่ม 1 ต่อไป

### ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติมจากผู้เกี่ยวข้องับวารสาร เช่น ผู้เขียนบทความ หรือผู้บริหารคณะ เป็นต้น รวมถึงควรใช้วิธีดำเนินการวิจัยอื่น ๆ ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก เช่น การตอบแบบสอบถาม หรือการสนทนากลุ่ม เป็นต้น

### กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณกองทุนวิจัยคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่ได้สนับสนุนทุนการวิจัย ตลอดจนผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ในการสนับสนุนการวิจัยเรื่องนี้ให้สำเร็จลุล่วง

### บรรณานุกรม

- กัญญาภัค สระแก้ว, นวลพรรณ ชำนิ, และอนันตญา ขจัดโรคา. (2562). การพัฒนาคุณภาพวารสารรามธิบดีเวชสาร: จากอดีตสู่ปัจจุบัน. *วารสาร Mahidol R2R e-Journal*, 6(1), 18–19.
- คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (2566). *วารสารกฎหมายสงขลานครินทร์*. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/SLJ/index>
- จุฑารัตน์ จัตกุล. (2561). การบริหารจัดการระบบการกำกับและติดตามการประเมินบทความในวารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*, 10(2), 35–36.
- เนติบัณฑิตยสภา. (2566). *บทบัณฑิตย*. <http://www.thethaibar.org/botbundit/>
- เวคิน นพนิตย์. (2556). ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในการจัดทำวารสารวิชาการ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา*, 8(2), 91–94.
- ศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย. (2566ก). *ประวัติความเป็นมา*. [https://tci-thailand.org/?page\\_id=21](https://tci-thailand.org/?page_id=21)
- ศูนย์ดัชนีอ้างอิงวารสารไทย. (2566ข). *ภารกิจของศูนย์ Tci*. [https://tci-thailand.org/?page\\_id=23](https://tci-thailand.org/?page_id=23)
- Babor, T., Tsiboukli, A., Hellman, M., & Bahji, A. (2023). Ways to get a more balanced gender representation in addiction journals' management and workforce. *NAD Nordic Studies on Alcohol and Drugs*, 40(6), 560–567. <https://doi.org/10.1177/14550725231181440>
- Huang, Y., Li, R., Liu, X., & Zhang, L. (2022). Journal evaluation systems: evolution and practices in China's social sciences. In *Handbook on Research Assessment in the Social Sciences*. Edward Elgar Publishing.
- Veretennik, E., & Yudkevich, M. (2023). Inconsistent quality signals: Evidence from the regional journals. *Scientometrics*, 128(6), 3675–3701. <https://doi.org/10.1007/s11192-023-04723-4>
- Verma, L. (2021). OJS security analysis: Issues, reasons, and possible solutions. *DESIDOC Journal of Library and Information Technology*, 41(5), 391–396. <https://doi.org/10.14429/djlit.41.5.15975>
- Yeon, A. L. (2021). An overview of high impact law journals in Asian countries. *UUM Journal of Legal Studies*, 12(2), 253–282. <https://doi.org/10.32890/UUMJLS2021.12.2.11>